

KATOLIŠKI GLAS

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE: RIVA PIAZZUTTA, 18 34170 GORIZIA - TELEFONO 0481 - 83177 - DIRETTORE RESPONSABILE: MONS. MOČNIK FRANCESCO - REGISTR. TRIBUNALE DI GORIZIA N. 5 DEL 28 - 01 - 1949 - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE - GRUPPO II/70% AUTORIZZAZIONE DIREZIONE PROVINCIALE P. T. DI GORIZIA	UREDNIŠTVO IN UPRAVA:	Riva Piazzutta, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA Tel. 0481 - 83177 - Telefax 83177 Poštni t/rn 11234499
TASSA RISCOSSA	ITALY		Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trieste - Trst - Tel. 040 - 414646	

Zakaj nismo zadovoljni? Ko zadiši po svobodi...

Italijanska demokratična ustava v čl. 6. zagotavlja: »Republika štiti s posebnimi normami jezikovne manjšine«. Ta člen so ustavodajalci gotovo vnesli zato, da po- pravijo krivice, ki jih je fašistična dik- tatura storila vsem državljanom, ki niso bili italijanskega materinega jezika. Te krivice so na poseben način občutili Slo- venci in Hrvati v Julijski krajini in Nem- ci v Južni Tirolski (Alto Adige).

Po pravici smo zaradi tega pričakovali vsi prizadeti italijanski državljani, da bo Republika čimprej izdala potrebne zake- ne, da se to ustavno določilo izvede v praksi. To se je že dolgo tega zgodilo za nemško manjšino v Južnem Tirolu ter za francosko v Dolini Aosta. Slovenci v de- želi Furlanija-Juljska krajina pa na nekaj sličnega čakamo že 42 let.

V teh predolgih letih se je veliko o tem govorilo, pisalo, debatiralo. Doživeli smo Londonski memorandum za Tržaško po- krajino, Oslmske sporazume med Italijo in Jugoslavijo, komisijo Cassandra v Ri- mu, ki je študirala prav vprašanje glo- balne zaščite slovenske narodne skupno- sti v Italiji (1977). V parlamentu so bili vloženi številni zakonski osnutki posamez- nih strank o taki zaščiti.

Končno je vlada poverila ministra za odnose z deželami Maccanica, da izdela tak zakonski osnutek v imenu vlade. Mi- nister je v začetku meseca maja svoj osnutek tudi predložil ministrskemu sve- tu. Obsega 30 členov.

Toda naše razočaranje se začelja že pri naslovu. Naslovljen je: »Ukrepi (prov- vedimenti) v korist prebivalcev slovenske- ga jezika in tržaški in goriški pokrajini ter onih slovenskega izvora v videmski pokrajini«. Ni torej niti sledu o kaki »glo- balni« zaščiti slovenske narodne skupno- sti, živčeli v Italiji. Samo »ukrepi«.

Drugič: potrjuje se razlikovanje med slovensko narodno skupnostjo in tržaški in goriški pokrajini ter ono v videmski pokrajini.

VSESTRANSKA DISKRIMINACIJA

Razlikovanje ali diskriminacija je mor- da največja značilnost Maccanicovih ukre- pov, saj se v raznih in različnih včle se skozi vse paragrafe. Predvsem to, da bi ti ukre- pi veljali samo v nekaterih občinah na Tržaškem in Goriškem: Devin-Nabrežina, Zgonik, Repentabor, Dolina, Doberdob, Sovodnje, Števerjan, v tržaški in goriški občini pa le za nekatere mestne predele; v tržaški občini za vasi na Krasu (Bazo- vica, Opčine, Sv. Križ), v goriški: Štan- drež, Podgora, Oslavje, Pevma, Sv. Marko. Tako piše v osnutku, mislijo pa gotovo na Štmaver.

V omenjenih krajih in občinah bodo smeli prebivalci uporabljati v odnosu do občinske uprave svoj materin jezik in do- biti odgovor v materinem jeziku skupaj z originalom v italijanščini. Smeli bodo tudi postaviti dvojezične napise po uli- cah.

Diskriminacija je v tem, da npr. dokler bivaš v Štandrežu, smeš na goriško ob- činsko upravo pisati v slovenščini, če se preseliš v mesto, pa to pravico izgubiš, četudi čl. 3. ustave pravi: »Vsi državljani so enakopravni pred zakonom«.

Od čl. 7 dalje govori Maccanicov zakon- ski osnutek o šolstvu. Glede tega bi ne imeli kakih posebnih pripomb.

ODKLANJAMO PREŠTEVANJE MANJŠINE

Nesprejemljiv je za nas čl. 22, ki pred- videva neko tiho preštevanje manjšine v omenjenih krajih in ukinitev manjšinskih pravic, če se menja narodnostni sestav kraja. To je, če se načrtno naseli Itali- jansko prebivalstvo v slovenske kraje in Slovenci postanejo neznatna manjšina, iz- gubijo svoje manjšinske pravice, svojo zaščito.

PRIZNANJE IN PODPORA LE NEKATERIM

Čl. 23 predvideva, da Glasbena Matica v Trstu postane državna šolska ustanova

za glasbeno vzgojo. Čl. 18 pravi, da bo Stalno slovensko gledališče v Trstu pri- znano kot posebna javna ustanova, čl. 19 pa, da se »Narodni dom« pri Sv. Ivanu v Trstu, ki je bil podržavljen, dodeli del- niški družbi Dom za kulturne namene.

Toda če pogledamo, kdo resnično go- spodari v omenjenih ustanovah, vidimo, da so to politično in svetovnonazorsko točno opredeljene sile. Te sile bodo zno- va privilegirane, kot so bile do sedaj. To- rej nova diskriminacija.

Diskriminacija se potem nadaljuje v videmski pokrajini. Glede njih vladni osnutek predvideva le uporabo domačega narečja v določenih občinah Benečije in Kanalske doline, v osnovnih šolah pa le fakultativen pouk knjižne slovenščine. Torej malo več kot nič.

NAŠA SODBA

Vladni osnutek »o ukrepih v korist pre- bivalcev slovenskega jezika...« je le za to, »ut aliquid esse videatur«. Da se nekaj naredi zaradi evropske javnosti, ni pa no- bena »zaščita«.

STRAH »BILINGVIZMA«

Tudi ta, v bistvu tako omejen osnutek o pravicah slovenske manjšine v Italiji, je postal strašilo mnogih italijanskih kro- gov. Po Trstu in Gorici strašilo z nevar- nostjo »bilingvizma« in privilegijev za slo- vensko prebivalstvo. Prednjačijo seveda mislini ter Lista za Trst. Pa tudi v vr- stah krščanskih demokratov, socialistov in drugih je ta strah velik, dočim je v resnici neutemeljen. Saj gre v osnutku bolj za to, da bi se uradno priznala pri- sotnosti Slovencev in Italijani. Tega pa naši domači Italijani nočejo. Naj bi še naprej obveljalo »Qui (in publico) si parla solo italiano«. Doma lahko govorite po slo- vensko, tudi v šoli, tudi v kakih dvora- nah, toda ne z napis na ulicah, ne na kakem občinskem uradu, še manj pa na pokrajinski ali deželni ravni. Tega Bog ne da!

Predložitev liste manjšin za evropske volitve

Lista manjšin, pri kateri sodeluje Slo- venska skupnost, je za evropske volitve predložila polnoštevilne kandidatne liste v vseh petih volilnih okrožjih Italije. V vseh petih okrožjih so tudi slovenski kan- didati, tako kot kandidati vseh osmih sodelujočih skupin in nekateri ugledni strokovnjaki: Sergio Salvi, ki je znan po manjšinskih priročnikih Le lingue tagliate in Le nazioni proibite ter drugih delih, prof. Guy Héraud iz Francije, ki je eden najbolj znanih strokovnjakov za manj- šinska vprašanja v Evropi, ter častnikar Massimo Olmi, ki je tudi že napisal pri- ročnik o manjšinah v Italiji.

V okrožju severovzhodne Italije, ki združuje Furlanijo-Juljsko krajino, Vene- to, Tridentinsko-Južno Tirolsko in Emi- lijo-Romagno, kandidirata za Slovensko skupnost pisatelj in podpredsednik Me- narodnega združenja za zaščito ogroženih jezikov in kultur prof. Boris Pahor ter goriški občinski odbornik ter deželni pod- predsednik SSK prof. Andrej Bratuž. Ta je tudi kandidat SSK v okrožju Sardinija- Sicilija, kjer naj bi prišlo do izvolitve manjšinskega zastopnika in do rotacije izvoljenih. Tam bo imel na kandidatni listi številko 5.

V severozahodnem okrožju sta kan- didata SSK predsednica Sveta slovenskih organizacij Marija Ferletič (št. 5) in zdrav- nik ter član Tržaškega okteta dr. Vinko Milič (št. 15).

V okrožju srednje Italije so kandidati SSK tržaški občinski svetovalec, univ. prof. Aleš Lokar (št. 4), dolinski občinski svetovalec dr. Boris Gombač (št. 14) in tajnik devinsko-nabrežinske sekcije Antek Terčon (št. 16).

V okrožju južne Italije kandidira za SSK član bivše Cassandrove komisije za zaščitni zakon prof. Albin Sirk iz Go-

Ljubljana 8. maja. Veter ziblje komaj ozelenela krošnje dreves. Večerno sonce z umirajočimi žarki boža obraze prihaja- jočih. Tiho in dostojanstveno stopajo reke ljudi na svobodni trg. Starejši in mlajši, očetje in matere z otroki na ramenih in v naročju, mladi polni upanja z dvignjeno roko.

Pomlad je pesem svobode in življenja. V teh minutah dihaš dvojni vonj pomladi. Svoboda kot da lebdi v zraku. Na domet roke je. In vsa ta množica svobode se- stradanih ljudi jo čuti. Hoče se je nauži- ti in nadihati. Saj je tako blizu in daleč obenem.

Besede govornikov si sledi. Leto dni je, odkar je enako številna množica stala na istem trgu. Prav tako je cvetela pomlad, prav tako je sijalo opojno pomladno son- ce in vonj hrumečega življenja je udarjal v nosnice.

In s tem nedolžnim in neomadeževanim življenjem se je poigral vojaški škorenj in ga oskrnil.

Ob dnevu vstaje se tre ljudi v Mostecu. Tihi protest proti priporu in sojenju če- tverci. Potem Roško bedenje. Bo roško nepravno sojenje ponovno imelo nove žrtve? Kupi cvetja žele prekriti vhod sra- mote, kjer se tepta slovensko dostojanstvo.

Nekaj mesecev pozneje. Sneg naletava. Zopet so ljudje zbrani, da zaustavijo izvr- šitev obsodbe. S tem ko branijo svobodo četverice, že vedo, da branijo tudi svojo svobodo.

Zopet poslušam besede govornikov. Skolč je jasen, še bolj oster je Bavčar. Kako ne, saj je njegov prijatelj. Ta zgo- dba o prijateljstvu bo postala del slovenske biti. Mladi rod se je pognal z vso močjo na svobodne poljane. Tu gre za svobodo, proces proti četverici je v bistvu proces proti slovenskemu narodu. Ljudje si dajo duška s ploskanjem. Tudi dvo in troletni otroci na ramah očetov ploskajo vsako- krat, ko vzvalovi množica.

To ni manifestacija, kajti manifestacija

rice (št. 5).

V našem okrožju, kjer je kandidatnih mest 15, so imena pod znakom velike črke E, ki vključuje simbole vseh sode- lujočih strank manjšin in avtonomistov, v tem vrstnem redu: 1. Alfons Benedik- ter (za volilno skupnost Südtirol), 2. Pahor Boris, 3. Ettore Beggiato (deželni sveto- valec Union del Popolo Veneto), 4. Ro- berto Visentin (iz vodstva Union Furlane), 5. Luciano Caveri (poslanec Union Valdô- taine), 6. Mario Miles (predsednik dežel- nega odbora Sardinije za Sardinio ak- cijsko stranko), 7. Dino Matteodo (pokra- jinski svetovalec Okcitantkega avtonomi- stičnega gibanja), 8. Salvatore Farina (za- stopnik Južnega gibanja), 9. Guy Héraud (manjšinski strokovnjak iz Francije), 10. Sergio Salvi (manjšinski strokovnjak iz Italije), 11. Cornelia Puppini (bivša de- želna svetovalka, za Union Furlane), 12. Andrej Bratuž, 13. Giancarlo Dal Pra, 14. Furio Gallina, 15. Gianni Butterini (vsi tri- je za Union del Popolo Veneto).

Ekumensko srečanje v Bazlu v Švici

Srečanje se je začelo v ponedeljek 15. maja in bo trajalo do nedelje 21. maja. V tako številnem obsegu se ni še nikoli vršilo, saj bo katoliško Cerkev zastopala približno 350 predstavnikov in prav to- liko iz vrst drugih krščanskih Cerkev in skupnosti. Osnovna tema srečanja je ge- slo: Mir v pravičnosti. Ob sklepu srečanja bo izdan dokument, namenjen Cerkvam, a tudi vladam in evropski družbi.

Program razpravljanj je izredno bogat in obširen. Udeleženci se bodo dotaknili vseh vprašanj, ki ogrožajo mir in plodno sodelovanje v današnjem svetu.

je prepovedana. To so javna zasedanja raznih odborov in zvez. Če je bilo pre- povedano zborovati Solovitu in njegovim mitingšem v Ljubljani, je prepovedano tudi Slovincem v njih glavnem mestu. Kje je tu logika, še posebej, če to povelje izda mesto Ljubljana. V svojem mestu, v svoji deželi nisi več gospodar. Brani se neki pravni red, ko pa je v deželi ves ta čas vladalo brezpravje in samovolje oblasti.

Ta misel vse bolj prihaja do izraza ob zasedanju socialdemokratske, demokratič- ne in krščanske socialne zveze, bivšega zapornika zrežiranega procesa in predstavi- nika slovenskih pisateljev. Besede trgajo tako imenovano svobodo in suverenost. Po štiridesetih letih še vedno stojimo na tem trgu in čakamo. Kje je slovenska vojska, slovenska policija in samostojna ekonomija? Brez tega ni suverenosti.

Janša, Borštner, Tasić in Zavrl so le zadnji del žalostne verige montiranih procesov teh štirideset let. Sliši se zahteva po reviziji vseh procesov, tudi tistih, ki se v javnih občilih še ne omenjajo. Obnova procesa vsem po vojni zaprtim duhovni- kom in obnova Nagodetovega procesa.

Gnev in srd ljudi je vse večji. Slišijo se celo neka imena, ki naj odgovarjajo. Počasi in vztrajno prihaja iz drobnoja polpretekle zgodovine ves prikriti smrad. Verjetno, da teh govorov časopisi in te- levizija zaenkrat še ne bodo v celoti pre- našali. Preveč boli in smrdi.

Ob koncu še besede pesnika Pavčka. Gredo do srca. Ne izbira besed. Kot ne- koč Prešeren. Nato zaključil s slovesnim

branjem Majniške deklaracije 1989.

Če se ne motim, je neke na Krasu onkraj meje na bazovski gmajni spome- nik vrlim štirim fantom, ki so morali s svojo krvjo pokazati pravo podobo faši- zma. Zdi se, da se zgodovina ponavlja.

Očividec

Cossiga na Poljskem

Od srede 10. do sobote 13. maja se je predsednik italijanske države mudil na Poljskem in imel vrsto pomembnih sre- čanj. Sestal se je med drugimi z vodi- teljem države Jaruzelskim, ministrskim predsednikom Rakovskim, delavskim vodi- teljem Walenso, s kardinaloma Glemptom in Macharskim ter obiskal razne spomin- ske kraje kot koncentracijsko taborišče Auschwitz, božjepotno cerkev Jasno goro v Čenstohovi in Krakow ter pokopališče v Bielany, kjer počivajo italijanski voja- ki, padli v prvi in drugi svetovni vojni.

Cossigo sta spremljala zunanji minister Andreotti in predsednik avtomobilske in- dustrije Fiat Agnelli. Podpisanih je bilo več sporazumov o sodelovanju. Zanimivo je, da so bili na poslovilni večerji tudi cerkveni dostojanstveniki in predstavniki opozicije. Cossiga je tudi zaželel, da bi na državnozbornih volitvah 4. in 18. ju- nija zmagała demokracija, italijanskim častnikarjem pa je priporočil, naj ne go- vorijo slabo o Jaruzelskem, kajti zgo- do- vina bo pokazala, da je s svojim vo- jaškim udarom leta 1983 preprečil hujše zlo.

Skrivnostni ogenj od zgoraj

»Bom razmisllil o Bogu, razmišljam, be- rem o Bogu, da ga bolj spoznavam, po- tem pa bom veroval«. Tako mi je nekoč nekdo rekel. Nekdo drug pa mi je rekel, da ni važna vera, niso važni obredi, važno je biti dober, pomagati drugim, dati se. Izvrstno, sem si mislil! Ampak, zakaj ni več ljubezni, več dobrote, če se vsi stri- njamo, da se moramo ljubiti, da se je treba darovati med.

Verovati pomeni, darovati srce nekomu, zaupati sebe, lastno življenje nekomu. Iz- ročiti svoje srce tistemu, ki je vreden za- upanja, ki ne prevara, ki ne zataji, ki ne zanika, pomeni osvoboditi se, ne se več bati zase, ne več drhteti za lastno usodo, lastno mesto, za lastno življenje, za lastno bodočnost. Tak človek pa lahko ljubi, ker ne išče več svojega. Tak človek je lahko dar, ker ne gleda le zase.

Kdo pa je lahko tak dar za druge? Kdo se lahko tako celostno izroči Bogu? Če se niti Jezus Kristus ni izročil Očetu sam iz sebe, ki je bil božji Sin, kako mi mi- slimo, da smo to sposobni narediti?

Pismo Hebrejcem 9, 14 pravi, da je Kris- tus po Svetem Duhu sam sebe dal Bogu v brezmadežno daritev. Torej Jezus se daruje ne sam iz sebe, ampak v moči Svetega Duha. Sveti Duh naredi Jezusa Kristusa za ljubeč dar.

Sveti pisatelj postavi Kristusovo daritev v kontekst starozaveznih daritev. V stari zavezi je Jud žgal svoje daritve. Kar je daroval, je izročil ognju na žrtveniku. Za- kaj ognju? Plamen in dim se dvigata v nebo, kvišku.

In stari so v tem simbolu gledali de- jansko posvečevanje. Ogenj nosi pred Naj- višjega, kar smo darovali. Kar je daro- vano, se dviga pred obličje Najvišjega kot prijeten vonj. Kar se daruje, ogenj posveti, ker dvigne tisto stvar v prisot- nost Najvišjega. Tako tista stvar postane božja, sveta, ker je pred Njegovim ob- ličjem. Tista stvar ostane Gospodova. In ker je Gospod dober, tista stvar postane res dobra, dar za zmeraj.

Ali lahko človek posvečuje, pobožuje? Samo kdor je svet, lahko posvečuje, le Bog lahko poboži, le kdor je dober, lahko res dela dobro. Zato pravi sveto pismo,

da je Bog sam zanetil ogenj, ki použije daritev. Od Gospoda prihaja ogenj, použi- je darovano in naredi za posvečeno, nosi pred Gospoda.

V tej zvezi je čudovit primer Elijeva daritev, ko izlove lažne preroke. Vsi so pripravili daritev, potem pa se bo videlo, kateri Bog bo prižgal daritev, ker samo tisti Bog resnično živi. Torej Bog, ki bo poslal ogenj za posvečenje, za daritev. Ker človek ne more sam posvečevati in brezmadežno, povsem ljubeče darovati.

Za človeštvo je torej življenjske važno- sti ohranjevati tisti ogenj, ki ga je Bog zanetil, ki prihaja od Boga in omogoča darovanje, posvečevanje.

Levijski sinovi so skrbeli za tisti ogenj, da ni nikoli ugasnil, da ni nikoli zmanj- kal. Knjiga Makabejcev lepo opisuje, kako so ob opustošenju Jeruzalema skrili da- ritveni ogenj v neko jamo, da bi po opu- stošenju spet lahko darovali. In, ko so se vrnili in polskali tisto jamo, ni bilo v njej ognja, pač pa nekakšna mastna voda. Pripravili so daritev in jo oblili s tisto mastno vodo. In pri opoldanskem soncu, pravi knjiga Makabejcev, je Bog prižgal daritev. Kraj so imenovali Naf- tar (nafta). Duhovni pomen tega dogod- ka je velik. Vedno ohranjevati Gospodov ogenj, ker človek brez tega ognja ne more darovati.

Kaj predstavlja ta ogenj, čigava podoba je? Ze svetl Pavel, ko govori o ognjenem stebru, govori o Svetem Duhu. Binkošti kot praznik Svetega Duha ponovno uve- ljavijo podobo ognja, plamena kot sim- bol Svetega Duha.

Kristus pravi, da je prinesel ogenj in da želi, da se razvname. Sveti Duh je ti- sti božji ogenj, ki nas naredi za daritev, za dar. Tudi Kristus sam je bil v daritvi Očetu, svetu in človeštvu použit od ognja Svetega Duha, duha darujoče ljubezni.

Tukaj se torej razodeva srečka naše vere in skrivnost krščanske novosti v svetu, ki je sposobnost ljubezni. Ne se le truditi in naprezati, da smo dobri, da ljubimo, da smo potrpežljivi, ker ljubezen, veselje, potrpljenje, mir so sadovi Duha. Prostiti za Svetega Duha in čuvati ga!

GREGOR

V PROTITOKU

Tudi z obrazcem »740« bomo služili Cerkvi

V drugi polovici maja smo državljani republike Italije običajno zatopljeni v izpolnjevanje zapletenega obrazca »740« za davčno prijavo. S tem v zvezi se nam z letom 1990 obeta novost, o kateri pa se nam zdi že danes potrebno razmišljati: prenos odgovornosti za gmotno vzdrževanje Cerkve z države na same vernike. Tudi naš list bo o tem v naslednjih dveh letih pravočasno in podrobno pisal. Zaenkrat torej le krajši razmislek.

V Pastoralni konstituciji o Cerkvi v sedanjem svetu beremo: »Državna skupnost in Cerkve sta na lastnem področju druga od druge neodvisni in avtonomni ... (Cerkve) svojega upanja ne veže na kake izjemne pravice, ki jih ji daje državna oblast; da, uživajući nekaterih pravic, čeprav zakonito pridobljenih, se bo celo odrekla, kjer se bo videlo, da je zaradi njihove uporabe postala dvomna iskrenost njene pričevanja ali da nove okoliščine zahtevajo drugačno ureditev« (76).

Tako je pred 25 leti spregovoril koncil. Drugod po Evropi so se mnoge krajevne Cerkve že davno pred koncilom (morale) odpovedati gmotni podpori s strani države. Sedaj stopa na to pot na podlagi sporazumaa med Rimom in Apostolskim sedežem tudi cerkvena skupnost v Italiji.

Novost, o kateri govorimo, v življenju Cerkve v Italiji ni ravno nekaj obrobnege. Ne le od konkordata leta 1929, ampak pravzaprav že nad tisoč let je gmotno preživljanje Cerkve slonelo v bistvu na sistemu nadarbin (beneficijev), ki so bile na tak ali drugačen način povezane s pastoralno službo. Če so po eni strani nadarbine prinašale posameznim cerkvenim ustanovam gmotno »gotovost« je bila njihova pomanjkljivost v tem, da je bila Cerkve hočeš nočeš bolj ali manj vezana na »dobrotnika«. Pa tudi državna skupnost, ki je med tem časom postala nekonfesijska ali laična, se je hotela znebiti neprijetnega bremena. Od tod nova pot,

ki sta jo pri urejanju medsebojnih odnosov sporazumno ubrala Rim in Apostolski sedež.

Ta nova pot, ki je bolj kakor prejšnja v skladu z duhom koncila in novega cerkvenega zakonika (prim. recimo kan. 1272 in 1274), predpostavlja pri vseh članih cerkvene skupnosti pravi miselni preobrat, radikalno spremembo miselnosti. Ne gre le za tehnične novosti pri izpolnjevanju obrazca »740«, ampak za način sodelovanja pri gmotnem vzdrževanju Cerkve. Poleg običajne miloščine se bomo morali navaditi prispevek Cerkvi vključevati v mesečni ali letni družinski proračun.

Vračamo se tako v nekem smislu v apostolske čase, ko »nihče med njimi ni trpel pomanjkanja. Lastniki, ki so prodajali zemljišča ali hiše, so prinašali izkupiček ter ga polagali k nogam apostolov; in sleherni je od tega dobil, kar je potreboval« (Apd 4, 34-35).

K takemu načinu sodelovanja so poklicani prav vsi, ki se čutijo del cerkvenega občestva, seveda vsak v skladu s svojimi možnostmi. Tudi brez sodelovanja velebogatašev je možno s skupnimi močmi zbrati prav lepa sredstva. Tako je recimo na začetku tega stoletja zadružništvo rešilo slovenskega kmeta iz najhujše stiske.

Naj se ne zdi vsiljivo prav ob tej priložnosti opozoriti na pobudo, ki jo je skupina katoliških izobražencev pred nedavnim sprožila na Tržaškem in ji dala ime »Akcijska 10.000«. Namen akcije je pridobiti sto prijateljev, ki bi vsak mesec od svoje plače 10.000 lir darovali v sklad za pospeševanje slovenske katoliške kulture. Mnogim se najbrž pobuda ne zdi nič posebnega. Pa je vednar še kako »proti toku«, kakor bodo za mnoge vernike v Italiji sploh »proti toku« nove dolžnosti do Cerkve.

žž

Evropski svet - 40 let

Letos se spominjamo pomembne obletnice ustanovitve enega najstarejših političnih organov v evropskem združevanju — Evropskega sveta (Conseil de l'Europe) v Strasburgu. 5. maja 1949 je namreč prišlo do ustanovitve prvega povojnega sveta, ki so nato postopno vanj vstopile številne evropske države s parlamentarno in demokratično ureditvijo.

Danes šteje ta organ kar 23 držav članic, od Velike Britanije in Irske do Švedske, od Danske do Malte, od Francije do Turčije in še in še. Ne bomo tu vseh naštevati. Dejstvo je, da v tem organizmu sodelujejo danes tako članice Evropske gospodarske skupnosti, torej dvanajstere, ce z že neposredno izvoljenim parlamentom kot nevtralne države, ki v njem enakopravno sodelujejo.

In če imamo torej tu države EGS, imamo tudi države kot so recimo tradicionalno in zgodovinsko nevtralna Švica, od leta 1955 nevtralna Avstrija, nevtralne države od skandinavske Švedske do sredozemskih Malte in Cipra. Gre torej za različne zamisli državne in politične pripadnosti, vendar pa v bistvu za svobodno urejene državne družbe z moderno socialno usmeritvijo.

Kaj pa sestavlja Evropski svet? V sklopu te ustanove delujeta v glavnem dva politična organa. Prvi je ministrski svet, drugi pa parlamentarna skupščina. Slednje seveda ne gre zamenjati z Evropskim parlamentom, čeprav imata v Strasburgu sedež v isti skupščinski dvorani stavbe Palais de l'Europe.

Parlamentarna skupščina Evropskega sveta (ES) ni neposredno izvoljena, ampak vanjo imenujejo svoje predstavnike posamezni parlamenti v članicah držav, podobno kot se je dogajalo za Evropski parlament od leta 1979, ko so bile prve neposredne volitve zanj. Ministrski svet pa predstavlja izvršni organ ES, ki so v njem predvsem njih zunanji ministri.

Kakšen pa je politični pomen Evropskega sveta? Danes se veliko govori in piše o možnih novih vstopih držav v ta organizem. Zlasti so tu mišljene nekatere države vzhodne Evrope, ki postopno začenjajo uvajati politični pluralizem. To so Madžarska, Poljska in Jugoslavija (kar sicer velja zaenkrat v glavnem za republiko Slovenijo in delno Hrvaško). In prav na slavnostnem zasedanju ob štiridesetletnici ES je francoski predsednik

François Mitterand odprl vrata tudi na vzhod Evrope. Vse to se tudi lepo sklada z že znano De Gaullovo idejo o Evropi od Atlantika do Urala. V drugih besedah pa tudi z zamisljo Gorbačova o skupni evropski hiši. Ni zato čudno, da bo prav meseca julija sovjetski voditelj uradno obiskal Evropski svet...

Jubilej evropskega sveta ima torej dvomen politični pomen. Njegova vloga v današnjem — in tudi jutrišnjem — procesu evropske integracije se kaže v politični odprtosti, zunanji naravnosti na vse probleme starega kontinenta, iskanju skupnega jezika med vsemi njegovimi komponentami. Prav tako v odnosu do manjšinske in narodnostne tematike, saj je tudi v ES prišlo do odobritve važne zadevne listine. In v tem duhu želimo in pričakujemo, da bo nova Evropa znala vse to resnično in dejavno upoštevati!

Spectator

Čestitke predsedniku SFR Jugoslavije Drnovšku

Deželni tajnik Slovenske skupnosti Ivo Jevnikar je poslal brzojavko novoizvoljenemu predsedniku predsedstva Jugoslavije dr. Janezu Drnovšku. V imenu slovenske stranke mu je ob prevzemu visoke službe izrekel čestitke in voščila, obenem pa izrazil pričakovanje, da se bo novi jugoslovanski predsednik zavzemal tudi za pravice Slovencev v Italiji.

Italijanski parlament je glasoval o veroučni uri

Z 272 glasovi (DC, PSI, PSDI in MSI, slednji sicer z drugačnim obrazložitvijo) proti 235 (PRI, PLI, PCI, neodvisna leвица, zeleni in radikali) je italijanska poslanska zbornica potrdila določbo konkordata, da mora biti veroučna ura enakopravno razdeljena med ostale učne ure, torej ne prvo ali zadnjo uro, ker bi to lahko pogojevalo izbiro dijakov v opredelitvi za verouk ali proti, poskrbljeno pa naj bo tudi za tiste dijake, ki so se verouku odrekli. Vlada se je obvezala, da bo do začetka novega šolskega leta izdelala osnutek raznih nadomestnih dejavnosti.

Poslanska zbornica pa je tudi glasovala o nezaupnici vladi, ki so jo predložili komunisti, demoproletarci in neodvisna leвица. Predlog je bil zavrnjen s 329 glasovi proti 219.

Od tu in tam

Kardinal Poupard na Goriškem

Na poti v Ljubljano in Zagreb se je 4. maja ustavil na Goriškem za nekaj ur kardinal Poupard, ki vodi papeški Svet za neverne. Spremljal ga je tajnik tega sveta dr. Franc Rodé.

Visoki gost si je najprej ogledal frančiškanski samostan na Kostanjevici, v katerem je tudi grobnica zadnjih francoskih kraljev iz rodbine Bourbonov in katero je kardinal kot Francoz obiskal.

Topel sprejem je doživel na novogoriški občini, kjer ga je pozdravil predsednik občinske skupščine Bevič. Poupard si je nato ogledal še novo cerkev Kristusa Odrašenika in se zatem odpeljal na Sveto goro, kjer so ga pričakali s slovesnim pritrkovanjem.

Kardinal se je ob sestopu z gore udeležil kosila na Kekcu, ki ga je priredil novogoriški župan.

Spevoigra »Zlatorog« v Vidmu

Av gust Ipavec je skomponiral novo spevoigro na temo o Zlatorogu in Triglavu. K sodelovanju je priklkal pevce raznih narodnosti: avstrijske Nemce, tolminske Slovence, beneške pevce, italijanske fante. Spevoigra ni samo koncert s pevci in orkestrom, temveč tudi balet. S svojim novim delom bo A. Ipavec nastopil v Vidmu v telovadnici Primo Carnera v soboto 10. junija, nato v Ljubljani 11. junija ter končno v okviru »Wiener Festwoche« na Dunaju.

Že danes opozarjamo na to izredno delo, ki bo prvič izvajano v Vidmu. Nastop z »Zlatorogom« je vključen v sklop programov Alpe-Adria.

Praznovanje sv. Leopolda Mandića pri Domju

OB 10-LETNICI
BLAGOSLOVITVE KAPELE: 1979-1989
V nedeljo 21. maja

Ob 16. uri: sv. maša z govorom (p. Klemen, kapucin iz Vipavskega Križa); sodeluje otroški zbor »Slovenski šopek« iz Mačkolj pod vodstvom gdč. Ljube Smotlak;

Ob 17. uri: kulturni spored - sodelujejo: osnovna šola »Ivan Trinko« iz Ričmanj; otroški in mladinski zbor ter harmonikarski ansambel PD »Fran Venturini« pod vodstvom Suzane Ženjal.

Vse vaščane in prijatelje vabi

Cerkvena skupnost Domjo

Nagrada iz Černetovega sklada

V ponedeljek so v Društvu slovenskih izobražencev že štirinajstič podelili nagrado iz Černetovega sklada. Letos jo je prejela slovenska klasična gimnazija iz Trsta ob svoji štiridesetletnici. Na večer, ki je potekal v nadvse pristrčnem vzdušju, je zapel tudi zbor Fantje izpod Grmade pod vodstvom Iva Kralja.

Koroška - Celovec

V sredo 10. maja smo tudi pri nas imeli predavanje dr. Kermaunerja o »Poklicu kristjana v civilni družbi« — kot je bilo že v začetku meseca marca v Gorici. Žal se v hiši Severin zbralo samo 17 ljudi, ki pa so bili na koncu toliko bolj navdušeni, saj je znal predavatelj res doživeto in prepričljivo podati vlogo Cerkve in kristjana — v preteklosti (med vojno in po njej) in danes. Kdor je hotel, je lahko sam v sebi odgovoril na vprašanje: kakšen kristjan sem pa sam in kakšen bi bil pod določenimi pogoji?

Po enournem podajanju snovi se je razvila prav tako dolga in zanimiva debata — predvsem o umetnostnem oz. kulturnem udejstvovanju človeka oz. kristjana, njegovem iskanju izhoda, ki žal vse prevečkrat konča negativno oz. nerešljivo. Več poti kot tista k Bogu in ona k hudiču, pa ni, čeprav bi včasih to hoteli oz. si želeli.

Osebnost se mi je zdela misel na koncu zelo dobra: Cerkve ima čas čakati in bolje je, da malo počasneje reagira kot prehitro. Samo nam — ljudem — se mudi, ker je naš čas odmerjen in imamo eno — tuzemsko — življenje.

Tudi pri agapi, ki je sledila, snovi za pogovor v manjših skupinah ni manjkalo. Poleg tega so poslušalci lahko kupili dve Kermaunerjevi knjigi in rad je vsakomur napisal nekaj v spomin. Res prijeten večer je bil.

R. B.

Ni mogoče ljubiti, ne da bi pri tem komu ne služil ali česa ne žrtvoval. (Ernest Hemingway)

Stališče Sveta slovenskih organizacij

Svet Slovenskih organizacij (SSO) je na svoji zadnji seji razpravljal o položaju, v katerem se je znašla slovenska skupnost v Italiji, potem ko je minister Macanico objavil svoj osnutek za globalni zaščitni zakon za Slovence v Italiji.

Slovinci smo veliko pričakovali od zakona, ki bi končno začel na pravični osnovi urejevati naše probleme, da bi se končno rešili občutka negotovosti, ki je izviral od nezaupanja državnih organov do manjšine, in bi mirneje čakali na prihodnost. Deležni pa smo bili novega razočaranja, ki je toliko hujše, ker že 45 let čakamo na uresničitev svojih upravičenih zahtev.

SSO odklanja Macanicov osnutek, ker uvaža nesprejemljivi kriterij preštevanja in diferencirane stopnje zaščite tako med pokrajinami, kot med ostalimi predeli manjšinskega teritorija, ker ne upošteva vseh socialnih, kulturnih in gospodarskih potreb manjšine in ker celo zmanjšuje stopnjo zakonske zaščite, predvidene po Londonskem sporazumu.

SSO zavrača predlog zaščitnega zakona s tako vsebino, ker nasprotuje že obstoječim zakonom, ustavi, Evropskemu dokumentu o manjšinah in mednarodnim pogodbam.

Zato vztraja SSO pri zahtevi, da se pri sestavljanju zaščitnih norm obvezno upošteva mnenje manjšine, ki je edina merodajna za vprašanja, ki zadevajo njen obstoj.

V teh prelomnih trenutkih SSO poziva vse družbene in politične sestavine slovenske manjšinske skupnosti, naj združijo vse svoje sile za sestavo skupnega dokumenta, s katerim bo mogoče z večjo močjo skupno nastopiti pri vladi in političnih silah v parlamentu.

V Italiji vedno več muslimanov

Italijanski škofje so nedavno prvič obravnavali vprašanje navzočnosti 200.000 do 500.000 muslimanov v Italiji. Še posebno preseneča, da to niso le priseljenci iz muslimanskih držav, ampak tudi italijanski spreobrnjenici. V zadnjih letih je islam sprejelo za svojo vero 10.000 Italijanov. Ti »spreobrnjenici« imajo svoje verske skupnosti v Rimu, Bologni, Turinu, Palermu, Padovi, Parmi, Firencah, Cagliariu in Trstu.

Brzojavka SSK na De Mito

V zvezi z glasovi iz Rima, da je prišlo v vrstah vladne večine do sporazuma o novem besedilu zakonskega osnutka o obmejnih področjih, iz katerega naj bi izpadel člen 9, ki govori o prispevkih za kulturno delovanje slovenske manjšine v Italiji in italijanske manjšine v Jugoslaviji (24 milijard lir) je deželni tajnik Slovenske skupnosti Ivo Jevnikar poslal brzojavko ministrskemu predsedniku De Miti.

V njej je rečeno, da stranka obsoja iz-

pad določila, ki je bilo bistveno za zakon o obmejnih področjih in ki sta ga pričakovali obe narodnostni skupnosti. Zato SSK poziva ministrskega predsednika, naj se zavzame za ponovno vključitev člena. Poleg tega je v brzojavki ponovna prošnja SSK, da bi ministrski predsednik De Mita sprejel njeno odposlanstvo za razpravo o zaščitnem zakonu za Slovence.

★

OD TEDNA DO TEDNA

■ V ponedeljek 15. maja se je v Vatikanu pričela 31. konferenca italijanskih škofov. Že v uvodnem govoru se je predsednik konference kardinal Poletti sprijel izjavo 63 italijanskih teologov, ki osporavajo vodilno vlogo papeštva, zavračajo cerkveno učiteljstvo zlasti na moralnem področju in zahtevajo zase popolno avtonomijo. Poletti je dejal, da so taka stališča nevzdržna in da v Cerkvi ne more obstajati svoboda mišljenja glede vere in morale in da zahtevati v Cerkvi pluralizem v imenu zadnjega koncila ni v skladu z ustrojem Cerkve, kot si jo je zamislil Kristus.

■ V Riminiju se je zaključil kongres republikanske stranke, ki se je izrekla za nov laični blok, ki naj bi bil različen od DC, PCI in PSI ter vključeval republikance, liberalce in radikale. Glavni tajnik Giorgio La Malfa je pozval tako DC kot PSI, naj vseh pet strank, ki so vključene v sedanjo vlado, sklene dogovor, da bodo ostale povezane in podpirale vlado vse do leta 1992, ko bo prišlo do gospodarske spojitve vseh 12 držav, ki so vključene v Evropsko gospodarsko skupnost.

■ Po dolgi in sorazmerno burni razpravi je plenum madžarske partije razrešil bivšega partijskega voditelja 77-letnega Janoša Kadarja vseh dolžnosti, z drugo besedo, dokončno so ga odstranili z vodstvenih položajev. Kadar, ki je prišel na oblast 4. novembra 1956 ob pomoči sovjetskih takov, je krolil usodo Madžarske do lani, ko je postal častni predsednik partije in s tem dejansko izgubil vso politično težo. Odslej bo pa le še zasebnik.

■ Po šestih letih vse prej kot uspešnega vladanja radikalne stranke in Argentinci znova izrekli zaupanje peronistom in izvolili za novega predsednika države Carlosa Saula Menema, sedanjega guvernerja province La Rioja na meji s Čilom. Menem je po poreklu Sirec in se je rodil kot musliman. Kasneje se je dal krstiti (v Argentini mora biti predsednik države po ustavi katoličan), njegova žena Zulema pa je še vedno muslimanka. Po poklicu je Menem odvetnik, a se je od mladih let bolj bavil s politiko kot pa z advokaturjo. Umeščen bo letos 10. decembra.

Zakonski jubileji

V Sloveniji imajo po mnogih župnijah lepo navado: v mesecu maju ali celo na sam binkoštni praznik — povabijo v svojo sredo zakonce, ki obhajajo v tekočem letu »okroglo« obletnico (10, 20, 25, 30, 40, 50 ali več skupnih let). Zdaž nočem reči (čeprav bi bilo lepo in prijetna slovesnost za domačo faro, posebno še, če so zakonci med seboj povezani), da morate to vpeljati tudi vi, le nekaj misli bi rada nanizala.

Mlad, zaljubljen par, ki vse vidi rožnato in svetlo. Kako lepo in včasih kar malo zavirljivo! In mnogi smo skozi to obdobje že šli. Nič nismo videli okrog sebe, nobenega svarila slišali — zrl smo le v dvoje obljub polnih oči. In nič se nam ni zdelo pretežno ali nedosegljivo. Nekega dne smo pred ljudmi in pred Bogom celo izrekli svoj DA.

DA za vse življenje. Božja zapoved pravi: Kakor sem jaz vas ljubil, se tudi vi med seboj ljubite. Morda se nam je takrat to zdelo čisto nepotrebno opozorilo.

Potem pa so prišla leta preizkušenj, nezadovoljstva, nesreče ali morda bolezn. Nič več ni bilo vse tako samo po sebi razumljivo, nič več ljubečih besed in zagotovila, da je še vse kot prvi dan. Življenje nas je začelo izoblikovati — naložilo nam je novih obremenitev.

In kaj smo mi naredili takrat? Vsak izmed nas, ki nosi »težo« zakona, bi drugače odgovoril.

Nekateri so »kapitulirali« že po prvih težavah, vrgli »puško v koruzo« in šli vsak po svoji poti. Drugi so se nekaj časa le trudili in skušali popraviti razpoko, ko pa ni šlo (?) več naprej, so šli narazen (morda kljub otrokom). Spet drugi pa še danes vztrajajo — in bodo vztrajali do konca. Od teh morda nekateri samo na papirju oz. na zunan, najvztrajnejši pa, ki so si znali stati ob strani v dobrih in slabih časih, v sreči in nesreči, v bolezn in zdravju, ti pa vedo, da je zakon neločljiv in da je kljub vsem težavam boljša izbira kot pa biti sam — posebno na stara leta.

Lepo je gledati pare, ki torej te dni stopajo v procesijo v cerkev. Vsak izmed njih ima svojo zgodbo. Vsi pa vedo, da je treba močnega temelja za to zgradbo, ki se imenuje zakon in da se to dobi oz. gradi le z Njegovim blagoslovom in pomočjo. Prava ljubezen namreč ni le nudenje gradiva oz. materialnih dobrin. Prava ljubezen nudi varnost in zagotovilo, da si bomo stali ob strani tudi, ko drug za drugega ne bomo več tako privlačni, ko bomo zboleli ali obnemogli in bili le še v »napoto«.

In še nekaj: če zakonca skupaj hodita v cerkev, če skupaj molita in se duhovno izpopolnjujeta, potem je že »pol bitke« dobljena. Kjer pa sta morda različnih veroizpovedi ali eden celo brez vere, tam je treba veliko več »sreče« — kot se temu lepo reče. Zato smo lahko samo veseli, če živimo zadovoljno drug z drugim, skupaj pa z Njim. Pri vsem pa ne pozabimo, da »ljubezen je potrpljiva, je dobrotljiva, ne išče svojega, ne misli hudega, pač pa vse opraviči, vse veruje, vse upa in vse prenaša. Saj ljubezen NIKOLI ne minee«.

R. B.

Kaj nam v prihodnosti nalaga Ljudski misijon

Duhovniki, verniki (pa tudi precejšnje število oddaljenih), misijonarji, vključno s škofom Bellomijem, smo si vsi edini, da je bil Ljudski misijon 1989 izreden dogodek za celotno tržaško škofijo in tudi nepričakovano pozitiven. S tem se je pokazalo, da so v naši Cerkvi še vedno ljudje, ki so pripravljeni sodelovati in pa ljudstvo, ki še pozitivno reagira na verski nagib.

Tak dogodek, kot je misijon, pa zahteva posebno pospravo. To smo sicer naredili skoro na vseh ravneh: na ravni župnije in skupnosti. V ponedeljek, 24. aprila, smo se zbrali v prostorih v ul. Donizetti 3 duhovniki ter predstavniki posameznih župnij in pred škofom ugotovili, kakšni so bili sadovi tega dogodka in kaj nam je sedaj storiti. Toda prav je, da tudi na tem mestu registriramo ta dogodek, vsaj v glavnih obrisih.

Več je bilo pozitivnih strani: misijon nam je dokazal, če je bilo sploh potrebno, da je župnija še vedno osnovna celica verskega življenja, da ni preživela, ampak nasprotno;

— da obstaja v vsaki župniji določeno število ljudi, ki živijo s Cerkvijo in so pripravljeni sodelovati, kadar je potrebno;

— da je bilo slovensko Pastoralno središče pastoralna nuja v mestu in da je bilo kos svoji nalogi;

— da je bilo nadvse pozitivno sodelovanje med nami in 28 misijonarji in šestimi misijonarkami; nikoli še ni bilo med nami tako učinkovite delovne sile, ki je tudi prinesla svoj sad;

— da je pastoralno delo naših redovnic, ki se venomer žrtvujejo in so se še posebej v času misijona, dragoceno;

— da so oblike osebnega stika, z družinami in posamezniki zaželeni, zato potrebne in vedno sodobne;

— da so kraji srečavanj (do te oblike je bilo v začetku precej malodušja) posrečena sodobna oblika pastoralnega sredstva, s katero razširjamo versko znanje in približujemo sodobnega človeka Kristusu;

— da je bil misijon za italijanske vernike, tik pred slovenskim, najboljša neposredna priprava na slovenski misijon;

— da je odkril vernim zavest Cerkve ali pripadnosti verski skupnosti; nekaterim oddaljenim pa, da ima Cerkev tudi danes svojo vlogo v družbi in da je edina sposobna zbrati toliko ljudi in uporabiti toliko časa;

— da je misijon združil in povezal toliko ljudi za razne pobude tudi na kulturnem in socialnem področju;

— da smo ustvarili tesnejšo povezavo med duhovniki in verniki;

— da je 28 duhovnikov-redovnikov iz Slovenije od bliže spoznalo našo stvarnost, naše »misijsko polje«, čigar zemlja je trda, a da zamejski duhovniki (in z nami lepo število vernikov) trdo delamo in ne popuščamo;

— da tam, kjer ni slovenskega duhovnika, laiki skrbijo za vso odgovornostjo za pastoralne potrebe;

— da smo v tem času »odkrili« mnoga slovenskih družin;

— da so ljudje v potrebi pripravljeni Cerkev gmotno podpirati, tako so nekako prehiteli novosti na tem področju v naši državi;

— (in ne nazadnje), da je med nami močna zavest skupne in osebne molitve za potrebe Cerkve.

Kaj pa je bilo negativnega?

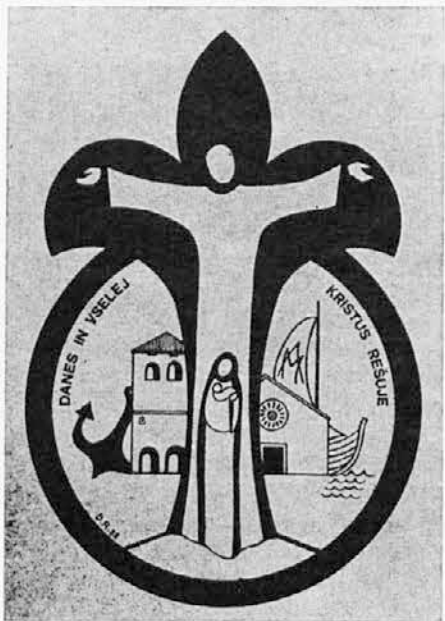
Nismo prišli do vseh ljudi, niti do tistih, ki so bili na seznamu ali so si tega želeli; 15 dni misijona je bilo kar precej časa, a tudi premalo. Komaj je delo steklo, že smo prišli do konca. Razdalja od prejšnjega misijona je bila pač prevelika, zato ljudje niso takoj dojeli pomena in poteka tega izrednega dogodka.

Misijon je bil v celoti nekaj izrednega, vendar sedaj, ko moramo spet priti na normalni tir, upoštevajoč to, kar nam je nudil novega, nastajajo problemi.

Vendar si moramo jasno pogledati v oči in sprejeti odgovornost, ki nam jo misijon daje, saj smo vendar poudarjali, da ni misijon namen samemu sebi, temveč, da je začetek nekaj novega.

Lažje je bilo pripraviti ta izredni, a trenutni dogodek, dosti težje se je sedaj spoprijeti z rednim, vsakodnevnim, normalnim delom, ki nas čaka.

Tako ugotavljamo, da nimamo minimalnega pastoralnega načrta, da nekje delujejo duhovniki, drugje redovnice, zopet druge laiki (na različnih poljih) praktično za isto stvar, a brez vsake koordinacije ali povezave: če nekje kaj ne gre, kot bi moralo iti, nihče ne reče ničesar, ne ukre-

ne ničesar, temveč se vse pusti, da teče svojo pot. Kam?

Po škofovi odločitvi bo prihodnji misijon čez deset let, kot priprava na novo stoletje. V nekaterih župnijah bo »mali misijon« že prihodnje leto, ko se bo ovrnilo in osvežilo (v treh dneh), kar je bilo storjenega.

Velik problem so kraji srečavanj, ki jih je bilo po italijanskih župnijah 1815, po slovenskih pa okrog 90, a slednji niso še obnovljeni. Morda potrebujemo še nekaj časa? Eni so že začeli, drugi pa načrtujejo začetek v septembru in nekateri drugi ne mislijo niti začeti.

Kjer ne bo nadaljevanja misijona, v kakršnikoli obliki, tam bo razočaranje, korak nazaj.

Problem krajev srečavanj je izredno pomemben in nanj se bomo še vrnili s posebno razpravo.

Ali je bil misijon začetek nečesa novega ali pa trenutni plamen, to pa je v naših rokah, je naša odgovornost, naša vest.

Dušan Jakomin

MARIJIN DOM V ROJANU
ul. Cordaroli, 29
V soboto 27. maja ob 19. uri
PREDSTAVITEV NOVE DVORANE
Z
AKADEMIJO
Sodelujejo otroci osnovne in dijaki nižje srednje šole,
dekliška skupina ter cerkveni zbor.
dekliška skupina ter cerkveni pevski zbor.
Vabljeni!

Predstavitve dvoje Pahorjevih knjig

Pred kratkim so v Tržaški knjigarni predstavili dve knjigi Borisa Pahorja: Ta ocean strašno odprti in roman Mesto v zalivu.

Prva knjiga obsega dnevniške zapiske od julija 1974 do februarja 1976, zapis je iz leta 1980 in razne priloge. Gre za obdobje, ko je na Slovenskem nastal prvi vihar ob znanem Kocbekovem intervjuju, ki je obravnaval poboj domobrancev po koncu vojne. Knjigo, ki je izšla pri Slovenski matici v Ljubljani, je predstavil njen predsednik Primož Simoniti. Roman »Mesto v zalivu« pa je izdalo Založništvo tržaškega tiska. V imenu založbe ga je predstavil Marko Kravos. Na predstavitvi je spregovoril še Bogo Grafenauer in pisatelj sam.

Literarni večer

V mali dvorani Kulturnega doma je Slavistično društvo iz Trsta priredilo v počastitev 113-letnice Cankarjevega rojstva zanimiv in izredno dobro obiskan literarni večer z naslovom »Moje delo je slutnja zarje«.

Na večeru je nastopilo deset pesnikov

in pisatelj iz Trsta in iz Slovenije. Tržaški ustvarjalci so bili Vinko Beličič, Marko Kravos in Irena Žerjal, iz Slovenije pa so prišli Ferdo Godina, Lojze Kovačič, Aleksander Peršolja, Rudi Seligo, Maja Vidmar, Erika Vouk in Dane Zajc. Vsako izmed njih je prebral nekaj svojih pesmi oziroma prozni odlomek, prof. Marija Cenda pa je vsakega ustvarjalca na kratko predstavila.

Predsednik društva slovenskih pisateljev Rudi Seligo je pred branjem svoje legende spomnil na razmere v Sloveniji, kjer so pred kratkim Janeza Janšo odvedli v zapor na prestajanje kazni, ki mu jo je prisodilo vojaško sodišče v Ljubljani na lanskem zloglasnem procesu.

Sv. Ivan v Trstu

Pri Sv. Ivanu v Trstu je na binkoštno nedeljo obhajal ponovitev svoje zlate maše gospod Božidar Božič, naš svetoivanski rojak. Rodil se je 17. decembra 1912 leta pri Sv. Ivanu (v Borstiču). Po končani prvi svetovni vojni so morali Božičevi v Celje. Tam je mladi Božidar obiskoval osnovno šolo in gimnazijo. Bogoslovje je končal v Mariboru. V mašnika ga je 6. julija 1939 posvetil mariborski škof To-

mažič. Svojo prvo službo je nastopil kot kaplan v Šmartnem ob Paki, nato je spet kot kaplan služboval pri Mariji Snežni v Slovenskih goricah.

Na Hitlerjev rojstni dan leta 1941 so ga Nemci aretirali skupaj z drugimi štajerskimi duhovniki in ga odpeljali v mariborsko vojašnico in od tam v Rajhenburg (Brestanico) ob Savi. Sledilo je izgnanstvo na Hrvaško v Zagreb. Tudi v pregnanstvu je nudil svojo pomoč kot duhovnik, čeprav je bil stalno pod nadzorstvom ustašev.

Skrivaj se je umaknil iz zagrebškega izgnanstva in se zatekel najprej v Ljubljano, nato v Trst, kjer je septembra 1941 bival pri teti pri Sv. Ivanu. Župnik Kalan v Knežaku ga je nato sprejel za kaplana od leta 1941 do leta 1947. Med vojno so ga tako Italijani kot Nemci osumili sodelovanja s partizani. Tudi po vojni ni bilo lahko, saj so ga osumile in zasliševale nove »Judske« oblasti.

Od leta 1947 do leta 1965 je bil za župnika v Jelšanah. Leta 1965 je šel za župnika v Studeno pri Postojni, leta 1971 v Dekane pri Kopru, leta 1977 v Šmihel pri Pivki, kjer je ostal do leta 1988. Ob upokojitvi se je najprej preselil na Mirenski Grad pri Gorici in nato k sestram notredamkam v Ilirsko Bistrico, kjer živi in pomaga v župniji še danes.

Bog mu daj milost, da bi lahko še dolgo z uspehom pričal o višjih vrednotah, ki imajo v Stvarniku svoj smisel in katerim je gospod Božidar daroval samega sebe pred tolikimi leti. Nam pa naj Bog da tudi milost duhovnih in duhovniških poklicev, ki smo jih še kako potrebni.

Aleksander de Luisa

Prva seja deželnega tajništva

V četrtek 18. maja je zasedalo v Nabrežini novoizvoljeno deželno tajništvo Slovenske skupnosti. Na dnevnem redu je bila priprava na evropske volitve, razprava o vprašanih globalne zaščite in zakona o obmejnih področjih ter obravnava bližajočega se preverjanja v okviru deželne šeststranske koalicije.

Župnija sv. Vincencija na Sv. gori

Pri zadnjem skupnem romanu ne Sv. goro 25. aprila je ta župnija izostala. Zato so domači dobrovoljci najeli avtobus in 50 romarjev je na binkoštno nedeljo z večjim šoferjem radostno poromalo k Materi božji na Skalnici. Živahna gospa je skupno z možem prevzela vodstvo in poskrbela za molitev in ubrano petje. Skupina mladih študentov, med njimi nadebuden glasbenik s svojim instrumentom pa so tudi po svoje prispevali k dobremu razpoloženju.

Po mejnem prehodu pri Vrtojbi smo olajšano zadihali in upanju, da se kaj hujšega ne more več pripetiti. Dober požirek tople kave je v Solkanu vzpodbudil nekatere za peš-hojo do vrha. Ostali smo raje ocenjevali ostre ovinke, s katerimi se morajo spopadati šoferji, ki vozijo z velikimi avtobusi. Vreme je bilo nekoliko muhasto, peš-romarje je orosil tudi dež.

Svetogorska bazilika, že polna romarjev, je sprejela naša večja ali manjša bremena. Pri naši smo v duhu položili na pateno svoje in splošne skrbi naše skupnosti. Pevec od Sv. Vincencija so se zbrali na koru, mladi pa so poskrbeli za berila. Predstojnik Sv. gore je ob asistenci še drugega duhovnika maševal po namenu romarjev te župnije. Med govorom je poleg praznične misli povedal še nekaj o zgodovini svetišča. Veliko je bilo obhajil naših in drugih romarjev. Ob zaključku maše še majhno presenečenje: mladi glasbenik se je s svojim instrumentom preizkusil z Gouno-jevo »Ave Marijo« in kar dobro mu je uspelo. Na vrsti je bila še zakristija za spominke in naročila. Fotoamaterji pa so pred baziliko posrkali v aparate ljudi in pokrajino.

Po obilnem kosilu v Solkanu je avtobus zapeljal ob čudovito zeleni Soči v nepretrgano vrsto naravnih krasot Soške doline. Romar-poznavalec dogodkov zadnje vojne je med vožnjo posredoval svoje spomine; druga romarica pa je recitala Gregorčičevo »Soči«. Ustavili smo se v Kobaridu za ogled mavzoleja s cerkvico na griču; do njega so zvrščene postaje križevega pota z italijanskimi napismi. Zlasti Italijanom velja to mesto za posvečen kraj, saj je tam padlo prek sedem tisoč mladih življenj.

Avtobus je nato zavil v Nadiško dolino prek meje na Stupici do Špetra ob Nadiži in do Čedadu. Še enkrat postanek v Čedadu za sladoled in druge potrebe, nato je sledil povratek domov. Avtobus je naglo požiral kilometre ob molitvi in šmarničnem petju. Mladi so radi pritisnili z nami, v kolikor se niso tudi na svoj način prijetno zabavali. Hvala Bogu za lepa doživetja in organizatorjem za uspešno romanje.

F.V.

240 let božje poti v Ricmanjih (1759-1989)

Če primerjamo to letnico s 450-letnico Sv. gore pri Gorici, je božja pot sv. Jožefa v Ricmanjih vsekakor bolj skromna. Vendar zasluži, da se je spomnimo in upoštevamo tudi zato, ker je ena najbolj važnih in znanih božji poti sv. Jožefa na Slovenskem, kot je bila nekoč v veliki časti že v stari Avstriji.

Ravno te dni (5. maja) je preteklo točno 240 let od čudežnih dogodkov v zvezi z Lučjo sv. Jožefa. Zgodilo se je namreč, da je tedanji tržaški škof, po natančnih pregledih in ugotovitvah, da res ni bilo nikakih prevar in goljufij, končno dovolil veliko procesijo v Ricmanje, iz Trsta ter iz Doline, ki se je zbrala v Ricmanjih v stari cerkvi sv. Jurija, v kateri so se bili dogajali izredni dogodki s sv. lučjo pred oltarjem sv. Jožefa. To je bilo točno 5. maja 1749. Zato se ta datum šteje tudi kot rojstni dan nove božje poti, s katero se je obnovilo na Tržaškem češčenje sv. Jožefa. Tega dne je stara cerkev dobila novega zavetnika in je že padla zamisel na novo veliko cerkev sv. Jožefa, ki je bila dogranjena točno dvajset let pozneje (1769-1771).

Te visoke obletnice se je cerkvena skupnost v Ricmanjih spomnila v vsej skromnosti le pri šmarnični pobožnosti in pozneje na župnijskem svetu. Sicer se je pa letošnji Ljudski misijon vršil v znamenju tega praznovanja kot duhovna priprava nanj. V ta okvir obletnice spadajo tudi

Luč sv. Jožefa v božjepotni cerkvi v Ricmanjih

velika obnovitvena dela župnijske cerkve in svetišča sv. Jožefa, ki so se začela že preteklega leta in so se nepredvidoma zavlekla vse do danes. Nastale so namreč neke težave, ki so zahtevale celotno obnovo cerkvene strehe.

Čestitke

Vse najboljše in iskrena voščila izreka mo prijatelju in dolgoletnemu članu zbora ob njegovem življenjskem jubileju z željo, da bi še veliko let prepeval s tako ljubeznijo in zanosom. Vinko, Bog te živi!

Cerkveni pevski zbor Sv. Jerneja na Opčinah

★

Zbori »Vesela pomlad« z Opčin vabijo na koncert pevskega zbora Srednje pedagoške šole iz Kromeriza na Češkem, ki bo v petek 19. maja ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. Sodelujejo mladinski in dekliški pevski zbor ter fantovska pevska skupina »Vesela pomlad«.

GORIŠKE NOVICE

Sv. birma v goriški stolnici

Na Binkošti je nadškof p. A.V. Bommarco podelil zakrament sv. birme 113 fantom in dekletom iz slovenskih župnij ter iz mesta. Celotno leto in še dalj časa so jih njihovi dušni pastirji, sestre in katehistinje pripravljali na ta važen korak v življenju vsakega kristjana, posebej še mladega. Prišli so iz mesta, Štandreža, Pevme-Štmavra, Sovodenj, Gaberij-Vrha in iz Rupe-Peči. Skupaj z botri in starši ter prijatelji so napolnili stolnico.

Obred se je začel ob 17. uri s sv. mašo, ki jo je daroval g. nadškof; somaševala sta g. Cvetko Zbogor ter p. Marko Rupnik. Petje je bilo ljudsko, tako je lahko sodelovala vsa mladeža. Čeprav je bilo birmancev veliko, je vse poteklo v najlepšem redu in kar precej hitro.

G. nadškof je pred podelitvijo sv. zakramenta nagovoril birmance in botre ter jih spomnil na darove Sv. Duha, ki jih bodo v posebni meri prejeli prav v zakramentu potrditve v veri. Nato je sledil sam obred sv. birme. Vsak birmanec je stopil pred škofa skupaj z botrom oz. botro. Ni bilo zastoja. Zahvala gre g. katehetom in župnikom, posebno g. Marjanu Markežiču, ki so jih tako dobro pripravili. Med mašo so birmanci sami prebrali berila in skupaj s starši izrekli prošnje za vse potrebe.

Marijina pesem je zaključila to prísrečno srečanje naše mladine z g. nadškofom, ki jih je potrdil v veri. O da bi v veri tudi zares še naprej živeli!

Simpozij v goriškem Avditoriju

Kot napovedano se je v goriškem Avditoriju 11. in 12. maja vršil simpozij o doprinosu Slovencev k razvoju goriške dežele.

Simpozij je odprl Marko Marinčič, kot predsednik Konzulte za slovenska vprašanja. Za njim je spregovoril dr. Mirko Špacapan kot zastopnik goriške pokrajine. Simpozij je pozdravil tudi dr. A. Scarano, goriški župan. V pozdravu je navedel lepe misli o sožitju tu na meji ter o potrebi, da se medsebojno spoznavamo. Toda na žalost, je rekel, ne vidim tukaj dijakov italijanskih šol, četudi bi ravno oni, kot mladi ljudje, morali najbolj čutili potrebo, da spoznajo svoje someščane in njih preteklost.

Besede g. župana so bile gotovo na mestu, toda niso kaj prida učinkovale, ker ne popoldne ne naslednji dan ni bilo opaziti kake večje skupine iz italijanskih šol. Po tej poti bodo tudi nove generacije sodile nas Slovence ne da bi nas poznale. Vprašanje je tudi, ali ni k tako majhni pozornosti z italijanske strani botrovala propaganda mislinov, saj je njihov izvoljeni svetovalec kar pred Avditorijem delil sovražne letake.

Vsekakor je simpozij uspel, saj so številni predavatelji osvetlili doprinos Slovencev za razvoj naše dežele tako v preteklosti kot v sedanjosti. To so storili slovenski predavatelji kot tudi italijanski. Župan Scarano je obljubil, da bodo predavanja izšla v posebni knjigi in sicer dvojzvezčno, saj ima veliko zaslugo za simpozij tudi goriška občina, ki je prevzela pokroviteljstvo in nudila vsestransko pomoč. Dežela je prek pokrajinske uprave odobrila potrebna finančna sredstva. Konzulta za slov. vprašanja pri občinski upravi pa je s tem potrdila svojo vlogo.

Obnovljeni organi ZSKP

V ponedeljek 8. maja so se zbrali člani širšega odbora Zveze slovenske katoliške prosvete (ZSKP) na prvi seji po obnem zboru in obnovili zvezne organe.

V ožji odbor so bili izvoljeni Branko Blažič za podpredsednika, Franka Zgavec za tajnico, Danijela Puia za blagajničarja, Franka Padovan za stike z javnostjo, Lucijan Vižintin za organizacijo, gospodar je Viktor Selva, Anka Černic pa vodi zapisnike.

V širšem odboru pa so še Bernard in Sabina Antonič, Valter Berlot, Danijel Čotar, Mauro Gerin, Franko Jarc, Marilka Korsič, Kristina Kovic, Joana Nanut, Edi Pavletič, Damjan in Mirta Podveršič, Anamarija Škorjanc, Božidar Tabaj, Ivo Tomšič.

Predsednik Damjan Paulin in nadzorni odbor, ki ga sestavljajo Marko Brajnik, Marjan Breščak, Silvan Kerševan, Gabriel Komjanc in Maurioj Peric so bili izvoljeni na obnem zboru. Isto velja za razsodišče, v katerem so Anka Černic, Ivo Kovic in Jožef Žorž.

Člana širšega odbora sta še Kazimir

Humar kot častni predsednik in duhovni asistent Marjan Markežič.

Na seji so odborniki sprejeli vrsto sklepov glede pobud, ki jih bo Zveza izvedla v poletnih in jesenskih mesecih. Posebno pozornost so posvetili 30 letnici Zveze, razstavi p. Marka Rupnika, Primorskim dnevom na Koroškem, ki bodo od 7. do 15. oktobra in drugim prireditvam. Odbor Zveze je tudi razpravljal o zakonskem predlogu ministra Macčanica glede zaščitenega zakona in izrekel negativno oceno, v kolikor je osnutek omejeval in krivičen ter sploh ne upošteva kulturne stvarnosti naše dežele, posebno še goriške.

Izrekel je tudi solidarnost s tistimi, ki se v Sloveniji borijo za demokratizacijo in za dostojanstvo slovenskega jezika in obsodil krivičen proces in zapor za Janšo in ostale. Taka dogajanja imajo zelo negativne posledice za prizadevanja naše narodne skupnosti v Italiji.

Sovodnje

Občinska seja. Bila je v petek 12. maja in se začela zaradi nesklepnosti s polurno zamudo, kar se od sedaj v Sovodnjah še ni primerilo. Zapisnik zadnje seje je bil odobren, ko je bil na zahtevo svetovalca B. Černica (SSK) vnešen popravek v zvezi z razpravo o upepeljevalniku.

V odborovih sklepkih je bil odobren strošek nad 4 milijone lir za nakup kovinskih panojev za lepake in reklamo, katere bodo namestili po vseh vaseh v občini. Izvedencu pa je bila poverjena naloga, da pregleda prošnje za gradbeni odpust (condono fiscale) glede črnih gradenj.

Sledila je razprava o morebitni ustanovitvi lekarn. Novi deželni zakon dopušča, da si vsaka občina, ne oziroma se na število prebivalstva, lahko uredi svojo lekarno, a vzdrževati jo mora iz lastnih sredstev. Občine, ki se tej pravici odpovedo, pa jo izgubijo za zmeraj. Podžupan Klemše je predlagal, naj se občina tej pravici odpove, ker bi bila lekarna zanj preveliko finančno breme, kar je svet tudi sprejel.

Ker sta svetovalca Černic in Butkovič želela vedeti, kako stoji zadeva z upepeljevalnikom, se je o tem razvila obširna debata.

Do ostrega besednega spopada je prišlo

Škofijsko romanje na Sv. goro

Svetogorsko jubilejno leto se lepo razvija. Vsako nedeljo dopoldne in popoldne prihajajo posamezni verniki pa tudi župnijske ali dekanjske skupine k Materi božji svetogorski. Mnogi uporabljajo tudi soboto, ki je v Jugoslaviji dela prost dan. K takemu uspehu gotovo pomaga tudi asfaltirana cesta.

Goriška škofija bo poromala v nedeljo 21. maja popoldne. To romanje bo imelo poseben značaj: srečali se bosta predvsem obe obmejni dekaniji, goriška in novogoriška. Lansko leto je bilo v maju prvo tako skupno romanje in srečanje. Ker je ugodno poteklo, sta oba škofa, goriški in koprski, sklenila, naj se takšno sodelovanje obeh Cerkva ob meji nadaljuje.

V ta namen je bila ustanovljena posebna Komisija za dialog med kristjani ob meji. Sestavljajo jo generalni vikar za Koper, škofov vikar za Slovence v Gorici, oba dekana, Gorica in Nova Gorica ter predstavnik pastoralnega sveta Gorice in Kopra.

Ta komisija je pripravila tudi nedeljsko jubilejno romanje na Sv. goro. Tam bo sv. maša ob 16. uri. Somaševanje bo vodil goriški nadškof A.V. Bommarco, ker je škof Pirih zadržan. Petje, berila in molitve bodo v obeh jezikih, prav tako pridiga.

Nekatere goriške župnije organizirajo udeležbo vsaka zase. Iz Podgore bodo šli že jutraj in sicer peš izpred cerkve. Za slovenske vernike iz Gorice je predviden poseben avtobus, ki bo peljal do vrha. Večina bo seveda šla s lastnimi avtomobili in potem peš s Prevala v procesiji, ki bo odrinila od tam ob 15. uri. Do vrha je približno ena ura hoda. Izreden dogodek letošnjega skupnega romanja bo, da se bosta romanja udeležila oba župana, goriški in novogoriški, kot zastopnika vsak svoje občine. To bo prvič v zgodovini.

Geslo letošnjega romanja je: »Združeni za oznanjevanje evangelija«. Ko se politiki družijo in srečujejo za reševanje gospodarskih, socialnih in političnih proble-

med B. Černicem in podžupanom v zvezi z natečajem za uradnika in knjižničarja. Zgodilo se je namreč, da so nadzorni organi razveljavili odločitev komisije ter odobrili priziv drugouvrščenega kandidata. Černic je bil mnenja, da ni pravilno v takih primerih s tako lahkoto prezreti dejstva, ki so se zgodila in mirno zaključiti zadevo ne glede na to, da si je moral prizadejati občan sam poiskati pravico pri nadzornih organih. Podžupanova pojasnila pa Černica niso zadovoljila, nakar je Klemše sobesledniku poodčital, da zadevo nekorektno instrumentalizira.

Remo Devetak

»Praznik špargljev« v Štandrežu

V Štandrežu so v polnem teku priprave na tradicionalni »Praznik špargljev«, ki bo potekal zadnjo soboto in nedeljo v maju ter prvo soboto in nedeljo v juniju. Prireja ga PD Štandrež.

Odprtje bo 27. maja s prosto zabavo, medtem ko bo v nedeljo 28. maja na programu v popoldanskih urah slikarski ex-tempore, zvečer pa kulturni spored, na katerem bosta sodelovala štandreški mladinski zbor in zbor »Oton Župančič« ter dramska skupina PD »Štandrež«, ki bo uprizorila veselo igrano »Kaj...?« v priredbi in režiji Mire Strukelj.

Praznik se bo nadaljeval v soboto 3. in nedeljo 4. junija. V nedeljo bosta nastopili baletna skupina iz Štandreža in mažoretska skupina »Hit« iz Nove Gorice.

V soboto popoldne prireja športno društvo »Velox« pokrajinski turnir v mini-volleyu, ki bo na prireditvenem prostoru na prostem v Štandrežu.

Na voljo bodo odlični šparglji, domača pijača in jedalca, vse večere pa prosta zabava ob zvokih ansamblov »Prijatelji« in »Misel«.

Priznanje za gledališko dejavnost

Predstava Nušičeve veselice »Kaj bodo rekli ljudje?« si je po mnenju republiškega selektorja in sklepu Združenja gledaliških in kulturnih skupin Slovenije ter strokovnega odbora za gledališko dejavnost pri Zvezi kulturnih organizacij Slovenije prislužila zlato Linhartovo značko, ki jo prejme Božidar Tabaj za igralski dosežek v vlogi Tome v omenjeni igri. Kaj bodo rekli ljudje, s katero je Dramski odsek PD »Štandrež« sodeloval na srečanju gledaliških skupin.

Slovesna podelitev bo v soboto 20. maja v Kulturnem domu v Grosupljem. Linhartovo značko prejme tudi gledališka skupina Gorica za kvaliteto govornega izraza v predstavi »Kamen molka«.

mov, se moramo mi kristjani družiti, srečavati, moliti za utrjevanje naše skupne vere v Kristusa in skupne pripadnosti eni in isti Cerkvi. Urejevati moramo tudi zavest večstoletne pripadnosti skupni škofiji od Barbane do Triglava. To je potrebno zlasti zato, ker so še vedno na delu sile, ki sejejo med nami narodno sovraštvo in razprtije.

Pri šmarnicah beremo letos zgodovino Sv. gore. Videti je, kako je bila cela škofija, posebno še Gorica, od vsega začetka povezana s svetogorsko Materjo božjo v lepih in težkih časih. Državne meje, ki so jih ljudje postavili po zadnji vojni, ne smejo podreti te skupne verske in kulturne preteklosti.

Zato VSI V NAJVEČJEM ŠTEVILU PRIHODNJO NEDELJO NA SV. GORO!

SKPD »MIRKO FILEJ«
dvorana P. Cocolina, Semeniška ulica 7 v Gorici: ponedeljek 22. maja ob 20.45

Poezija
ALOJZA KOCJANČIČA
med Sočo in Rižano

Poleg avtorja bo gost večera tudi moški zbor Novega sv. Antona iz Trsta.

OBVESTILA

V biblioteki bogoslovnega semenišča v Gorici so v soboto 13. maja odprli razstavo slik in dokumentov Sv. gore. Razstava bo odprta do 28. maja.

V cerkvi v Steverjanu nastopi v soboto 20. maja ob 20.45 Dekliški pevski zbor Srednje pedagoške šole (učiteljski) iz Kromenja na češkoslovaškem s polifonskimi in ljudskimi pesmimi. Zborovodja je Jan Štepanek. Na koncert vabita S.K. P.D. »F.B. Sedej« in župnijsko občestvo iz Steverjana.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi v ponedeljek 22. maja na srečanje in razgovor z uglednimi predstavniki Slovenske kmečke zveze ob prvi obletnici njenega obstoja. Srečanje bo v Peterlinovi dvorani v ul. Donizetti 3 s pričetkom ob 20.30.

Napovedovanje na radiu Trst A

Zadnje čase se na radiu Trst A napovedovalci kar vrstijo in to me moti, ker sem opazil med raznimi bralci velike razlike. Moti me predvsem med poročili, če so naglasili in izgovarjave napačni in celo taki, da stavku menjujejo smisel. Napovedovalka, ki se oglašala nekaj tednov, je glasovno v redu, toda nekatere napake so za poklicnega bralca nedopustne, saj so ji nekatera imena in dejstva popolnoma tuja.

Mislim, da bi morala javna ustanova, kot je RAI, na te stvari bolj paziti in da bi morala svoje uslužbenke pripraviti, preden stopijo pred mikrofoni. Nemogoče je, da po radiu slišimo prijateu (namesto prijatelj), iz Bri (namesto iz Brin), mašniško (namesto mašniško) ipd.

S. R.

DAROVI

Za Katol. glas: Tončka Curk namesto cvetja na grob Gizele Benevol 50.000 lir.
Za Katol. dom: zbor »M. Filej« 1.000.000 lir.

Za novo telovadnico v Gorici: volčiči in verice SGS ob športnem dnevu 50.000 lir.

Za cerkev v Steverjanu: Sonja Vižintin v spomin drage mame Danice Bajt 50.000 lir.

Za števerjanske skavte: Anastazija Bajt v spomin na pok. Danico Bajt por. Vižintin iz Sovodenj 100.000 lir (in ne 10.000, kot je bilo pomotoma objavljeno v št. 18/4. maj 1989).

Za pevski zbor Rupa-Peč: N. N., prijatelj iz Gorice 100.000 lir.

Za Marijanišče na Opčinah: Marija Ban, Bane 45 v spomin na pok. Marijo Husu 10.000 lir.

Za sklad M. Čuk: v spomin na pok. Milico Rijavec vd. Brajnik daruje učno in neučno osebje OŠ F. Bevka 50.000; učno osebje OŠ s Plešivega 20.000; učno osebje OŠ O. Župančič 80.000; G. Tine 10.000 lir.

Za obnovo cerkve na Opčinah: Francika Peršič 30.000; druž. Chersi ob krstu Fedenike 50.000; druž. Donat ob krstu Pavle 50.000; Eda in Vinko Milčič v spomin na Francko Malalan za popravilo orgel 20.000 lir.

Za obnovo cerkve na Banah: druž. Vidau v spomin na Marijo Kalc 30.000 in Gabrijela Badalič 20.000 lir.

Za dela v Marijinem domu v Rojanu: Gašperšičevi v spomin na Julko Bratuž, ki je pred kratkim umrla v Torontu, 150.000; M.Ko 20.000 lir.

Za barvna okna v Bazovici: Slanovi, Gropada za okno sv. Roka 10.000; Marija Zepeniševa 10.000; Zofija Kalc 10.000; Antonija Milkovič 5.000; Grahonja v spomin sina Brankota 20.000; Alba Rosman v spomin svetkote Zagarja 50.000; Marija Truskotova in hči Marija 20.000; Elena Lonjerka 20.000; Avgušina Milkovič 10.000; Alojz Šabec v spomin žene Frančiške 40.000; Marija Pickotova 10.000 lir.

Za Sv. goro: Olga Abram 100.000; N. N., Dol 1.000.000 lir.

Za Slomškov spomenik v Mariboru: Nada in Valerija Pertot namesto cvetja na grob Gizele Benevol 50.000 lir.

21. 5. 1988 - 21. 5. 1989

Eno leto je minilo, odkar nas je zapustila naša draga

LOJZKA LOMBAR-PETERLIN

Z ljubeznijo in hvaležnostjo se je spominjamo vsi njeni.

Zadušna sv. maša bo v ponedeljek 22. maja ob 18.30 v cerkvi sv. Jerneja na Opčinah.

ZAHVALA

V sredo 10. maja nas je za vedno zapustila naša ljubljena

Jelka Lojk por. Kuhar

Sedaj počiva na domačem pokopališču v Črnicah, kamor smo jo pospremili v soboto 13. maja.

Iskreno se zahvaljujemo p. Jožetu za tolažilne besede in pogrebni obred, pevcem, darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki ste bili z nami na njeni zadnji poti ali pa ste kako drugače počastili njen spomin.

Gorica, 15. maja 1989

Vsi njeni

Spored od 21. do 27. maja 1989

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.15 Mladinski oder: »Kristalna krogla«. 11.00 Nediški zvon. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji. 14.10 Françoise Campo Timel: »Nikoli več ne bom šla gledat mrtvih«. 15.00 Sport in glasba.

Ponedeljek: 8.10 »Mal' položi dar domu na oltar«. 9.00 Beleška. 9.30 Misel dneva. 10.10 Koncertni in operni spored. 12.40 Primorska poje. 13.30 Gospodarska problematika. 14.10 Goriški razgledi. 15.00 B. Pasternak: »Doktor Živago«. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Simfonični orkester RTV Ljubljana. 18.00 Kmetijski tednik.

Torek: 8.10 Poezija pred opero. 9.30 Beleška. 10.10 Koncertni in operni spored. 12.00 Ko študent na rajžo gre. 12.40 Primorska poje. 13.30 Od Milj do Devina. 14.10 Otroški kotichek: »Dedek, izmisli si pravljico!«. 14.30 Iz Benečije. 16.00 Pasternak: »Doktor Živago«. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Simfonični orkester RTV Ljubljana. 18.00 Josip Stritar: »Pisma izgnanca«.

Sreda: 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji. 9.30 Beleška. 10.10 Koncertni in operni spored. 12.40 Primorska poje. 13.30 Na goriškem valu. 14.10 Govorimo o glasbi. 15.00 Pasternak: »Doktor Živago«. 15.27 Neopravičena ura. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Violinist Tomaž Lorenz, pianistka Alenka Šček. 18.00 Literarne podobe: Čemu toliko junaštva?

Četrtek: 8.10 Trst, mesto znanosti. 9.00 Misel dneva. 9.30 Beleška. 10.10 Koncertni in operni spored. 12.40 Glasbeni portret Urbana Kodra. 12.40 Primorska poje. 13.30 Nediški zvon. 14.10 Dvignjena zavesa. 15.00 Pasternak: »Doktor Živago«. 15.26 Popoldan s slovensko pesmijo in Iztokom Jelačinom. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Moški zbor Slava Klavara iz Maribora in Akademski pevski zbor France Prešeren iz Kranja. 18.00 Četrtrkova srečanja.

Petek: 8.10 Iz zaprašene delavnice. 9.00 Beleška. 10.10 Koncertni in operni spored. 12.00 Razvoj slovenskega povojnega pesništva. 12.40 Primorska poje. 13.30 Od Milj do Devina. 14.10 Halo, kdo tam? 15.00 Pasternak: »Doktor Živago«. 15.30 Pogovori z Jožijem. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Glasbena kronika s Hrvaškega. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 9.00 Beleška. 10.10 Koncertni in operni spored. 12.00 Poti, zanimivosti in lepote naše dežele. 12.40 Primorska poje. 14.10 »Glas od Režije«. 15.00 Sobotni razmislek. 16.30 France Bučar: Problemi sodobne družbe. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mladi izvajalci. 18.00 »Otožni, veseli in zli norci«.

DAROVI

Za popravila cerkve v Ricmanjih: Pierina Kuret, Ricmanje 14 v spomin na pok. starše 50.000; Mery Tul, Krmenka 50.000 lir.

KATOLIŠKI GLAS

tednik - uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/83177 - telefax 83177 - poštni tekoči račun: 11234499

poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Pošt. plačana v gotovini - skupina II/70%
Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice
Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo (Società Tipografica Cattolica srl - Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318)

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici

Cena posamezne številke: 1000 lir

Letna naročnina: Italija 40.000 lir

inozemstvo 55.000 lir

zračna pošta 85.000 lir

Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19 % IVA